

**SLOVÁCI A TÉMA
NÁSILIA PÁCHANÉHO
NA ŽENÁCH**

Stereotypy v našej spoločnosti sa dotýkajú aj témy násilia páchaného na ženách

„Každý má právo na bezpečný domov“ - Táto myšlienka odštartovala aktivity spoločnosti IKEA.

- *Dlhodobo reagujeme a motivujeme verejnosť k spoločnej diskusii, ako aj hľadaniu ciest, ako zamedziť násiliu na ženách v partnerských vzťahoch*
- *Zistili sme, že často nie je problémom iba riešenie vzťahu medzi násilným partnerom a ženou, ale aj spôsob, ako na násilie reaguje celá spoločnosť*

Prekážok pri odchode z násilného vzťahu je veľa, nebudíme jednou z nich

Spoločne #zabezpecnydomov

Výsledky prieskumu

***Kvantitatívny online prieskum spoločnosti IKEA, ktorý vznikol v spolupráci s Karlovou univerzitou a mimovládnu organizáciou Fenestra, realizovaný agentúrou Kantar Hoffman.
Reprezentatívny výber populácie SR (18-65 rokov), N = 1500**

Celospoločenský problém

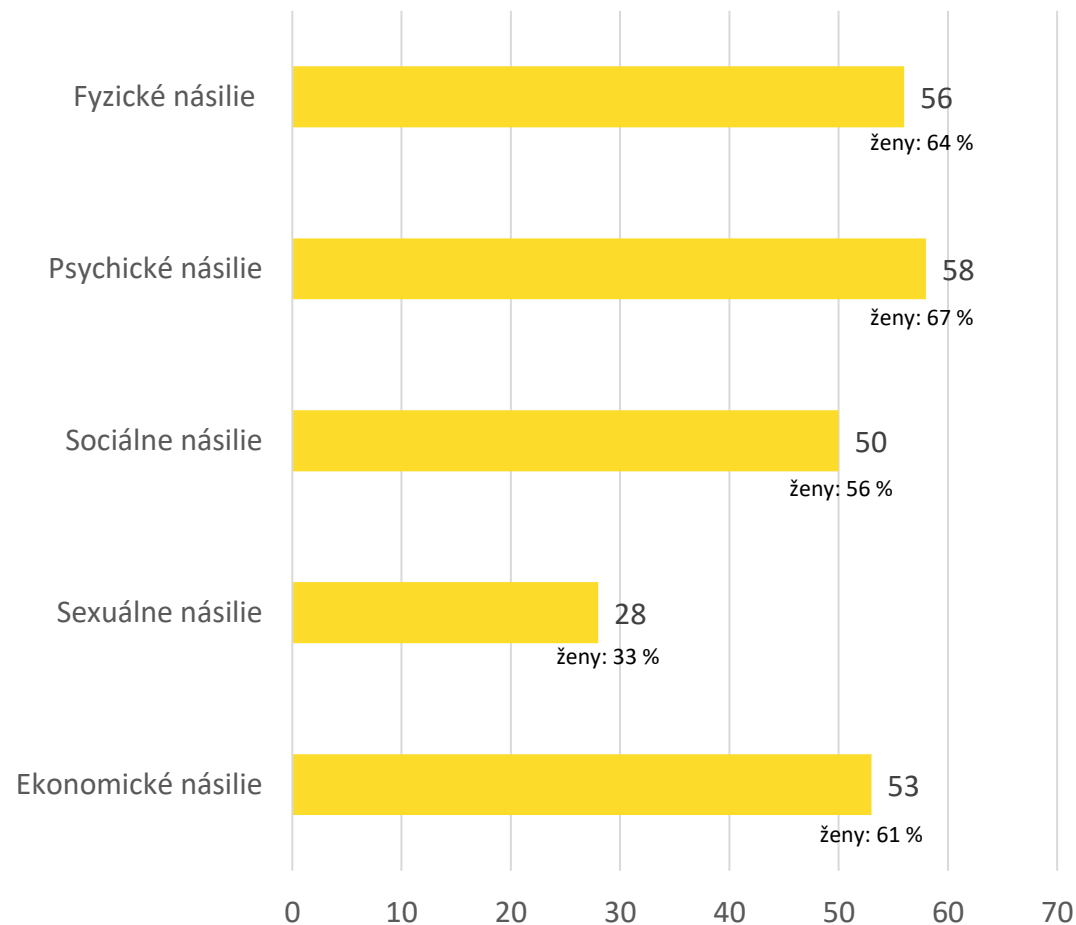
Každý druhý Slovák alebo Slovenka sa stretli s násilím v partnerských vzťahoch

- Až 77 % opýtaných obyvateľov Slovenska si myslí, že násilie v partnerských vzťahoch sa týka veľkej časti spoločnosti a malo by sa mu venovať viac pozornosti. Naopak, takmer pätina opýtaných, z toho viac mužov, považuje tento problém za zveličený.

13 % respondentov, ktorí považujú problém násilia v partnerských vzťahoch za závažný, ho nesprávne vzťahuje iba na marginalizované skupiny obyvateľov. Toto presvedčenie má z tejto skupiny respondentov zhruba dvojnásobne viac mužov ako žien.

- Viac ako polovica opýtaných Slovákov a Sloveniek tvrdí, že sa vo svojom blízkom okolí stretla s násilím v partnerských vzťahoch. S problémom násilia sa stretáva výrazne viac žien ako mužov a ľudia mladší ako 55 rokov.
- Psychické a fyzické násilie sú najčastejšími formami násilia, s ktorými sa opýtaní stretli.

Poznáte niekoho zo svojho okolia, kto má alebo mal skúsenosti s nasledujúcimi typmi správania v rodine alebo v partnerstve?

Slováci a Slovenky spochybňujú vinu násilného partnera

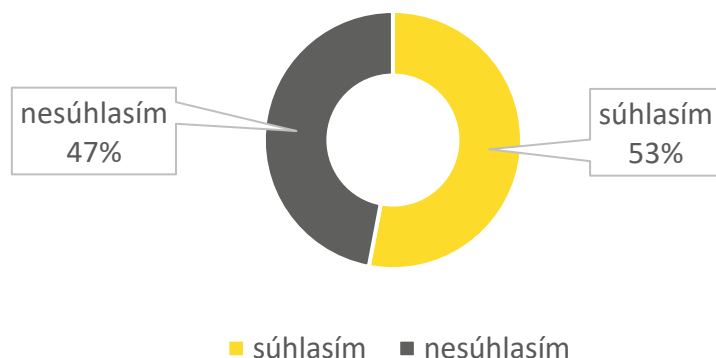
Za násilie je zodpovedný násilník. Aj napriek tomu sa však veľa ľudí snaží ospravedlňovať správanie násilníka a hľadajú vinníka aj v žene zažívajúcej násilie.

- **Takmer polovica (48 %) opýtaných si myslí, že za násilie v partnerských vzťahoch sú zvyčajne zodpovedné aspoň čiastočne aj obeť partnerského násilia.** Tento názor zastávajú viac muži ako ženy (59 vs. 37 %).
- Viac ako polovica (55 %) slovenskej populácie sa stotožňuje s názorom, že **ak sa žena nestará o domácnosť, môže to, pochopiteľne, vyprovokovať násilie voči nej.**
- **Jedna štvrtina (25 %) respondentov sa dokonca čiastočne stavia na stranu násilníka a súhlasí s vyjadrením, že je pochopiteľné, že muži sú niekedy násilní, pretože sú zodpovední za všetky finančné záležitosti rodiny.**

Obviňovanie žien zažívajúcich násilie

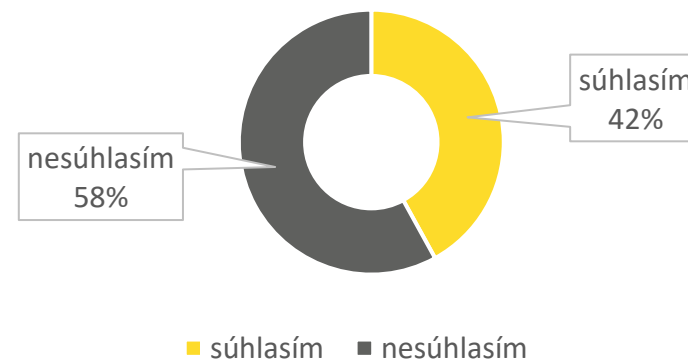
Vina za partnerské násilie je časťou verejnosti prisudzovaná ženám alebo sa ženám prisudzujú zrištné dôvody, keď partnera z násilia obvinia. Správanie partnera tým môže byť zľahčované alebo obhajované stereotypným myslením.

Ak žena konzumuje alkohol, je spoluzodpovedná za násilie páchané voči nej

Konzumáciu alkoholu zo strany ženy zažívajúcej násilie je vnímaná ako jej spoluzodpovednosť za násilie viac ako polovicou Slovákov. Miera súhlasu sa líši podľa pohlavia, s názorom súhlasí 60 % mužov vs. 47% žien. **Pri tomto stereotypе však vidíme rozdiel najmä v generačnom vnímaní.** S názorom súhlasí až 70 % ľudí vo veku 55-65 rokov, pričom najmenej s ním súhlasila skupina ľudí vo veku 18-24 (33 %).

Mnoho žien obviňuje partnera z násilia, lebo sa chcú pomstiť, hoci sa nič nestalo

Falošné obvinenie partnera z násilia ako spôsob pomsty? K tomuto názoru sa prikláňa až 42 % dospelých populácie na Slovensku, avšak evidujeme pomerne veľký rozdiel medzi názorom mužov a žien. S týmto názorom súhlasí viac ako polovica (53 %) mužov. U žien sa tento názor objavuje menej často (31 %). **Tento stereotyp prevláda najmä u skupiny ľudí s nižším vzdelaním.**

Za násilie je zodpovedný ten, kto sa ho dopúšťa

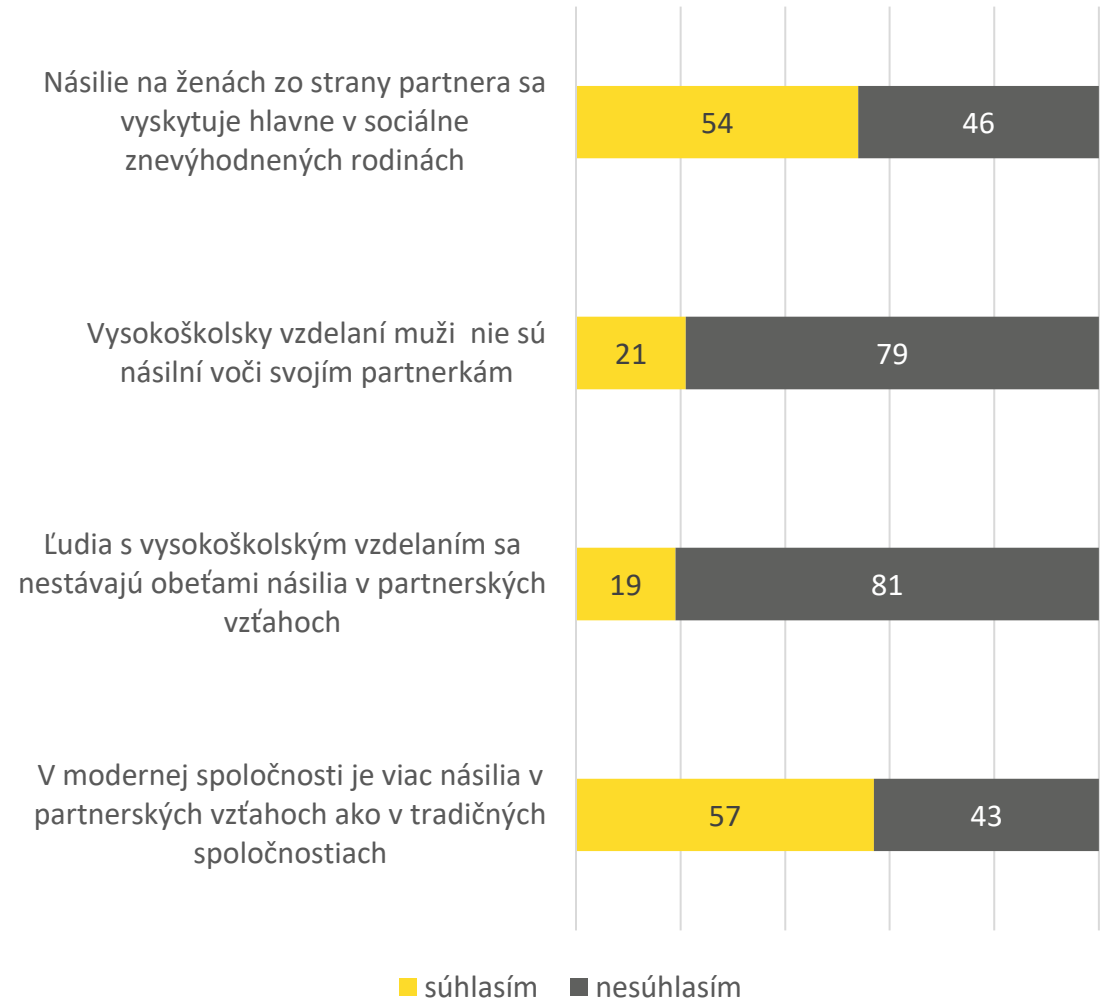
Bohužiaľ, takmer každý druhý Slovák alebo Slovenka si myslí, že za násilie páchané na ženách sú čiastočne zodpovedné aj samotné ženy

Kto je obeť a kto je vinník?

Aj napriek tomu, že ženy zažívajúce násilie nájdeme vo všetkých vrstvách spoločnosti, verejnosť je často zaťažená stereotypným obrazom „obete a násilníka“ – teda tým, koho sa táto problematika týka a koho nie.

Predsudky sú späté s modernou spoločnosťou, sociálnym statusom či dosiahnutým vzdelaním.

Stereotypné myslenie

**Ak ženy zažívajú násilie v
partnerských vzťahoch, trpia aj
deti**

Deti sú súčasťou násilia v partnerských vzťahoch

Viac ako tri štvrtiny (76 %) opýtaných sa stotožňuje s názorom, že ani **deti nie sú pred násilím dostatočne chránené**. Ženy považujú nedostatočnú ochranu detí pred násilím za výrazne závažnejšiu ako muži.

Až 90 % obyvateľov Slovenska si myslí, že **ženy zažívajúce násilie neopúšťajú násilný vzťah, pretože sa boja o svoje deti**. Vyhrážanie ublížením alebo únosom detí zo strany násilného partnera je jednou z prekážok, prečo ženy v násilnom vzťahu zostávajú.

Viac ako dve tretiny (71 %) opýtaných súhlasí s tým, že **keď sa niekto dopúšťa násilia voči partnerovi alebo partnerke, nemôže by dobrým rodičom**. Napriek tomu sa stáva, že súdy nariadia povinnosti styku s rodičom, ktorý je tresne stíhaný za násilie voči partnerke.

Celkovo 86 % opýtaných nesúhlasí s tým, že násilie v partnerských vzťahoch nemá vplyv na deti, pokiaľ samy násilie nezažívajú. Slovenská populácia citlivo vníma, že **ak matka zažíva násilie zo strany partnera, deti sú rovnako traumatizované ako ona**.

Uvedomujeme si, že odísť od násilníka nie je jednoduché

Prečo neodíde?

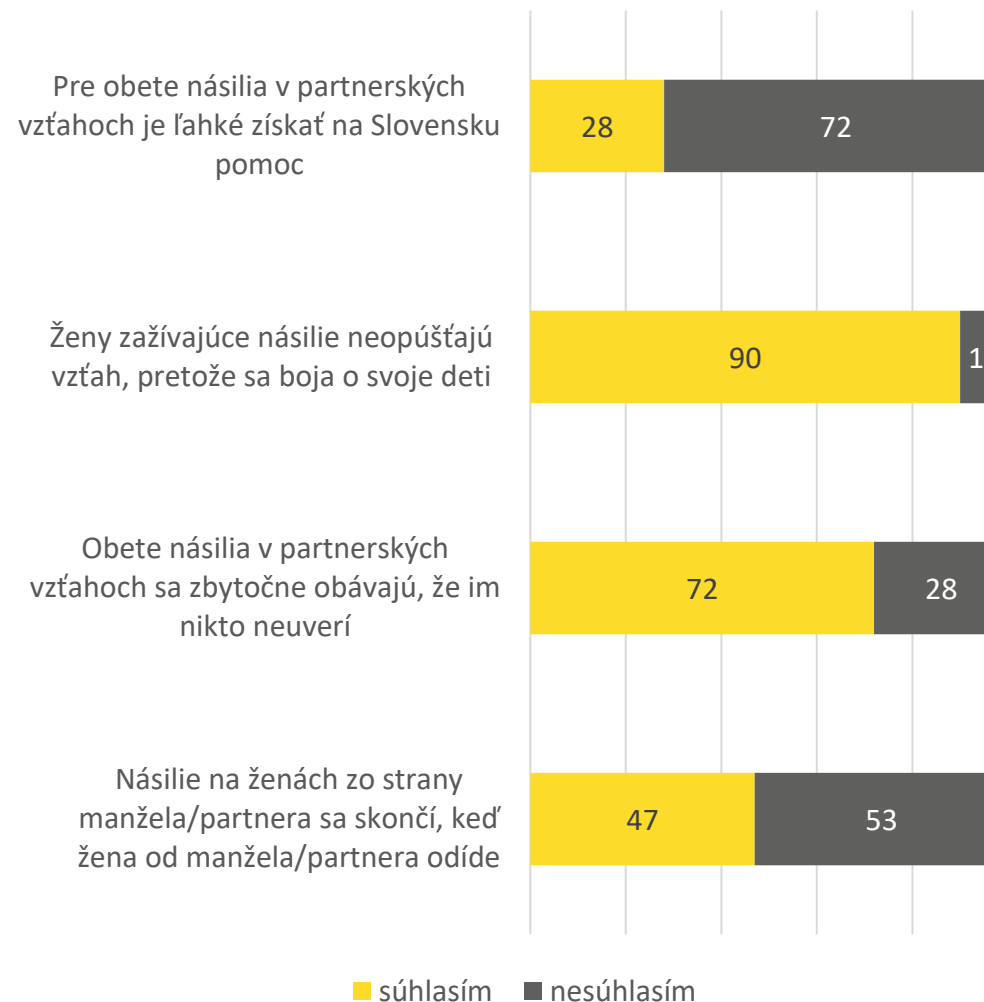
Aj skrz všetky zmienené stereotypy slovenská verejnosť vníma, že prekážok brániacich v odchode z násilného vzťahu je veľa.

Takmer dve tretiny (61) % Slovákov si myslí, že ženy zažívajúce násilie neopúšťajú vzťah kvôli tomu, že sa obávajú, čo by odchod mohol spôsobiť násilníkovi.

Až 72 % respondentov sa obáva, že ženy zažívajúce násilie len ťažko na Slovensku nájdu pomoc, ďalších 53 % opýtaných pripúšťa, že odchodom ženy z násilného vzťahu násilie neskončí.

Ženy sa častejšie stávajú obeťami vraždy alebo zabitia svojim partnerom v porovnaní s mužmi.

Odchod

Neodíde, pretože ho miluje?

Výskum ukázal, že 58 % respondentov si stereotypne myslí, že ženy od násilníka neodídu, pretože svojho partnera stále milujú.

Z prieskumu tiež vyplynulo, že 67 % respondentov sa prikláňa k názoru, že ženy zažívajúce násilie si možno neuvedomujú, že sa k nim partner správa násilne.

Napriek tomu si tretina (35 %) opýtaných myslí, že ak žena zažívajúca násilie neodíde z násilnej domácnosti, je za násilie spoluzodpovedná.

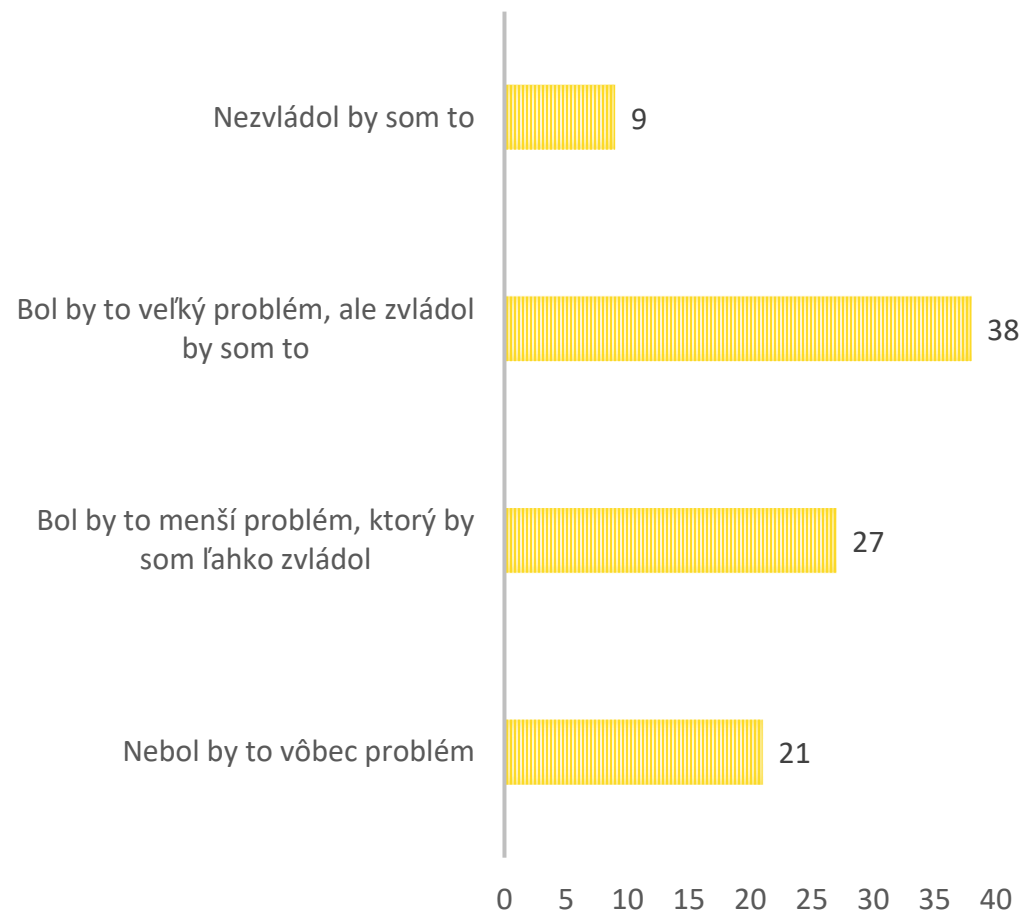
Kam by išla?

Odchod môže žene zažívajúcej násilie skomplikovať napríklad aktuálna situácia na realitnom trhu, finančná nedostupnosť komerčného bývania a faktická nedostupnosť sociálneho bývania.

To, že odchod je nie jednoduchý, ukázala aj všeobecná otázka, ako komplikované by bolo pre našich respondentov presťahovať sa do iného bytu, keby to bolo nevyhnutné.

Viac ako tretina (38 %) odpovedala, že by to bol pre nich veľký problém, pričom každý jedenásty Slovák priznáva, že by takú situáciu nezvládol.

AKO ĽAHKO BY STE BOLI SCHOPNÍ PRESŤAHOVAŤ SA DO INÉHO BYTU, KEBY TO BOLO ZRAZU NEVYHNUTNÉ?

**Prekážok pri odchode z
násilného vzťahu je veľa,
nebudíme jednou z nich**

#zabezpecnydomov